

68

Rada města Brna

Z7/29. zasedání Zastupitelstva města Brna
konané dne 20. června 2017

ZM7/ 2659

Název:

**Projekt „Imisní monitoring statutárního města Brna – doplnění systému sledování
kvality ovzduší“ – posouzení projektu**

Obsah:

- Důvodová zpráva
- Posouzení projektu

Návrh usnesení:

Zastupitelstvo města Brna

schvaluje

- posouzení projektu „Imisní monitoring statutárního města Brna – doplnění systému sledování kvality ovzduší“, které tvoří přílohu č.... těchto usnesení

souhlasí

- s přípravou žádosti o dotaci z Operačního programu Životní prostředí na projekt „Imisní monitoring statutárního města Brna – doplnění systému sledování kvality ovzduší“ v rámci parametrů uvedených v posouzení projektu

ukládá

- Radě města Brna zajistit přípravu žádosti o dotaci z Operačního programu životní prostředí na projekt „Imisní monitoring statutárního města Brna – doplnění systému sledování kvality ovzduší“ v rámci parametrů uvedených v posouzení projektu.

T: 20. 12. 2017

Stanoviska dotčených orgánů:

Materiál byl předložen Radě města Brna na schůzi č. R7/120 konané dne 13. 6. 2017

Zpracoval:

Odbor implementace evropských fondů
Odbor životního prostředí

Předkládá:

Rada města Brna

1/10

Důvodová zpráva

Zastupitelstvu města Brna je předloženo posouzení projektu „Imisní monitoring statutárního města Brna – doplnění systému sledování kvality ovzduší“.

Cílem projektu je doplnění přístrojového vybavení stanic systému měření kvality ovzduší o prachoměry s detekcí PM_{2,5} a PM₁ za účelem rozšíření rozsahu měření sledovaných škodlivin a zvýšení kvality poskytovaných dat.

Celý systém byl městem Brnem pořízen v letech 1994 – 96 a do provozu byl uveden v roce 1996. Od té doby pracuje v nepřetržitém provozu a generuje data o kvalitě ovzduší na území města. Na systému je prováděn pravidelný servis a kalibrace jeho přístrojového vybavení. V roce 1999 byl systém rozšířen o měření přízemního ozónu (O₃) a letech 2007 až 2009 došlo ke kompletní obměně analyzátorů monitorujících koncentrace prachových částic v ovzduší a v roce 2013 byly vyměněny analyzátory SO₂, CO a NO-NO₂-NO_x a další příslušenství nutné pro zajištění měření imisí. Současně bylo vyměněno zařízení pro měření meteoveličín (teleskopické meteostožáry, anemometry) a výpočetní technika.

Z důvodu nedostatečného pokrytí měření prachových částic velikostní frakce PM_{2,5} na území města Brna je potřeba na stanicích Arboretum a Výstaviště vyměnit analyzátor prachu, který měří pouze PM₁₀ za analyzátor schopný měřit frakce PM₁₀, PM_{2,5} a PM₁ (případně i další). Další analyzátor prachu, který měří pouze prachové částice velikost PM₁₀ a bude vyměněn za nový, je umístěn v mobilním měřicím voze, který je využíván pro měření dle požadavků městských částí. Na Stanici Zvonařka dosloužil analyzátor pro měření O₃. Nový analyzátor bude nově umístěn na stanici Arboretum a bude zařazen do smogového varovného regulačního systému (SVRS), který slouží jako kontrolní bod při vyhlásování smogových situací a regulací.

Od roku 2007 je systém imisního monitoringu součástí celostátní sítě AIM ČR (Automatizovaný imisní monitoring ČR). Po provedené revizi měřených dat byla data generovaná systémem imisního monitoringu statutárního města Brna pro svoji kvalitu a nezastupitelnou vypovídací schopnost vložena do systému ISKO (Informační systém kvality ovzduší) a to zpětně od roku 2000. Doplněním systému měření bude i nadále zachována vysoká kvalita dat poskytovaná systémem měření kvality ovzduší města. Statutární město Brno je každoročně zařazováno do oblastí OZKO (oblast se zhoršenou kvalitou ovzduší) a jen reálná a skutečná data z měření mohou být těmi nejobektivnějšími podklady pro tvorbu koncepčních materiálů města, pro zpracování studií a posudků v oblasti kvality ovzduší města a pro řešení konkrétních problémů a přijímání účinných opatření.

Na přístrojové vybavení je možné získat dotaci z Operačního programu Životní prostředí. Projekt spadá do prioritní osy 2, specifický cíl 2.3 – *zlepšit systém sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší a souvisejících meteorologických aspektů*.

Náklady na doplnění systému kvality ovzduší se předpokládají ve výši 2,9 mil. Kč. Veškeré náklady jsou způsobilými výdaji. Max. výše podpory dosahuje 85 % způsobilých výdajů, tj. 2 465 tis. Kč.

Struktura výdajů projektu „Imisní monitoring statutárního města Brna – doplnění systému sledování kvality ovzduší“ (včetně DPH)		
Celkové investiční výdaje projektu	2 900 000 Kč	100,0 %
Způsobilé investiční výdaje	2 900 000 Kč	100,0 %
Celková dotace	2 465 000 Kč	85,0 %
Spolufinancování města Brna	435 000 Kč	15,0 %

V případě schválení posouzení tohoto projektu volenými orgány bude Odborem implementace evropských fondů MMB zajištěna příprava žádosti o dotaci z evropských zdrojů. **Nositel projektu je Odbor životního prostředí MMB.**

Komise životního prostředí RMB na svém 8. zasedání dne 7. 6. 2017 materiál doporučila.

Tabulka hlasování

	Beran	Franc	Hollan	Hráček	Ledvina	Oliva	Oweis	Sedláček	Tyralík	Vízd'a	Vlašín
pro	x	x	x	x	x	x		x		x	x
proti											
zdržel se											
nepřítomen							x		x		

bude přílohou usnesení

Posouzení projektu se skládá z těchto částí:

1. Záměr projektu

- a) Obecné údaje
- b) Legislativní a strategický průřez, popis projektu
- c) Financování

2. Analýza dotačních příležitostí

Záměr projektu
část A
A.1. PŘEDKLADATEL
1. Plný název předkladatele projektu: Statutární město Brno, Dominikánské nám. 196/1, 601 67 Brno.
2. Právní statut: Statutární město Brno (dle zákona č. 128/2000 Sb., v platném znění).
A.2. KONTAKTNÍ OSOBA A PARTNEŘI PROJEKTU
1. Nositel projektu: Statutární město Brno, Magistrát města Brna, Odbor životního prostředí
2. Jméno kontaktní osoby (nositele): Ing. Martin Vaněček, vedoucí odboru Ing. Markéta Durnová, vedoucí ref. ochrany ovzduší
3. Adresa, telefon, mobil, e-mail, webová stránka kontaktní osoby: Statutární město Brno, Magistrát města Brna, Odbor životního prostředí, Kounicova 67, 601 67 Brno vanecek.martin@brno.cz , 542 174 500, www.brno.cz durnova.marketa@brno.cz , 542 174 558, www.brno.cz
4. Přehled partnerů participujících na projektu:
5. Adresa, telefon, mobil, e-mail, webová stránka partnerů na projektu:
6. Způsob spolupráce partnerů na projektu:
A.3. VŠEOBECNÉ INFORMACE O PROJEKTU
1. Název projektu: Imisní monitoring statutárního města Brna – doplnění systému sledování kvality ovzduší
2. Umístění projektu: Stacionární monitorovací stanice systému imisního monitoringu statutárního města Brna (Arboretum, Výstaviště) a mobilní měřicí vůz (objekt MMB Kounicova 67)
3. Cíle projektu, jeho účel: Doplnění přístrojového vybavení stanic systému měření kvality ovzduší o prachoměry s detekcí PM _{2,5} a PM ₁ za účelem rozšíření sledovaných škodlivin a zvýšení kvality poskytovaných dat

4. Výchozí stav:

Systém imisního monitoringu byl statutárním městem Brnem pořízen v letech 1995 – 96, do provozu byl uveden v roce 1996. Od tohoto data je systém v nepřetržitém provozu. Na systému je prováděna pravidelná údržba k zajištění jeho chodu. V souladu s Ministerstvem životního prostředí schválené Příručky jakosti je prováděn pravidelný servis a kalibrace jeho přístrojového vybavení. Za dobu provozu došlo v roce 1999 k rozšíření rozsahu měření o měření přízemního ozónu (O_3), v letech 2007 a 2009 ke kompletní obměně analyzátorů monitorujících koncentrace prachových částic v ovzduší a v roce 2013 výměně analyzátorů SO_2 , CO a NO- NO_2 - NO_x a další příslušenství nutné pro zajištění měření imisí. Současně bylo vyměněno zařízení pro měření meteoveličín (teleskopické meteostožáry, anemometry) a výpočetní technika. Z důvodu nedostatečného pokrytí měření prachových částic velikostní frakce $PM_{2,5}$ na území města Brna je potřeba na stanicích Arboretum a Výstaviště vyměnit analyzátor prachu, který měří pouze PM_{10} za analyzátor schopný měřit frakce PM_{10} , $PM_{2,5}$ a PM_1 (případně i další). Další analyzátor prachu, který měří pouze prachové částice velikost PM_{10} a bude vyměněn za nový, je umístěn v mobilním měřicím voze, který je využíván pro měření dle požadavků městských částí. Na Stanici Zvonařka dosloužil analyzátor pro měření O_3 . Nový analyzátor bude nově umístěn na stanici Arboretum a bude zařazen do smogového varovného regulačního systému (SVRS), který slouží jako kontrolní bod při vyhlásování smogových situací a regulací.

5. Předpokládané výsledky projektu:

Předmětem doplnění měřicí techniky pro měření škodlivin v ovzduší města, po dohodě s ČHMÚ, dojde k rozšíření rozsahu měření více frakcí prachových částic na stanicích Výstaviště, Arboretum a v mobilním měřicím voze, který bude nově využíván k měření celoročně a měření přízemního ozónu na pozad'ové stanici Arboretum.

6. Předpokládané dopady projektu

Od roku 2007 je systém imisního monitoringu součástí celostátní sítě AIM ČR (Automatizovaný imisní monitoring ČR). Po provedené revizi měřených dat byla data generovaná systémem imisního monitoringu statutárního města Brna pro svoji kvalitu a nezastupitelnou vypovídací schopnost do systému ISKO (Informační systém kvality ovzduší) vložena zpětně od roku 2000. Doplněním systému měření bude i nadále zachována vysoká kvalita dat poskytovaná systémem měření kvality ovzduší města. Statutární město Brno je každoročně zařazováno do oblastí OZKO (oblast se zhoršenou kvalitou ovzduší) a jen reálná a skutečná data z měření mohou být těmi nejobjektivnějšími podklady pro tvorbu koncepčních materiálů města, pro zpracování studií a posudků v oblasti kvality ovzduší města a pro řešení konkrétních problémů a přijímání účinných opatření.

7. Cílové skupiny

Obyvatelé a návštěvníci města, podnikatelská sféra, státní správa

Záměr projektu
část B
B1. POPIS PROJEKTU
<p>1. Jednotlivé aktivity projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sestavení zadávacích podmínek dodávky v rozsahu: <ul style="list-style-type: none"> ○ analyzátor PM₁₀-PM_{2,5}-PM₁ - 3 ks ○ analyzátor O₃ - 1 ks ▪ výběrové řízení na dodavatele dle zákona o zadávání veřejných zakázek ▪ uzavření smlouvy s vybraným dodavatelem ▪ realizace dodávky – demontáž stávajícího zařízení a montáž zařízení dodávaného, zapojení a oživení, odzkoušení a uvedení do standardního provozu ▪ předání plně funkčního systému měření objednateli ▪ povinná publicita
<p>2. Časová náročnost projektu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Příprava schválení žádosti o dotace 6 měsíců 2. realizace 6 měsíců 3. monitoring (udržitelnost) 60 měsíců
<p>3. Indikátory:</p> <p>- Počet pořízených přístrojů a techniky ke sledování, hodnocení a předpovídání kvality ovzduší a relevantních meteorologických aspektů.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ analyzátor PM₁₀-PM_{2,5}-PM₁ - 3 ks ○ analyzátor O₃ - 1 ks
<p>4. Hrubý rozpočet na celou dobu trvání projektu:</p> <p>2 900 000,- Kč</p>
B.2. STRATEGICKÝ A LEGISLATIVNÍ PRŮMĚT
<p>1. Soulad se Strategií pro Brno:</p> <p>„Projekt je v souladu s prioritou (a pilířem) Strategie pro Brno, kterou je Kvalita života, strategickým cílem 3.1 Životní prostředí; opatření 3.1.3 Ovzduší, které se odkazuje na Program zlepšování kvality ovzduší Aglomerace Brno a z něj vyplývající Akční plán zlepšování kvality ovzduší, kde jedním z opatření je právě doplnění systému monitoringu kvality ovzduší.“</p>
<p>2. Soulad s odvětvovými koncepčními dokumenty MMB:</p> <p>Data generovaná stanicemi imisního monitoringu statutárního města Brna patří mezi základní vstupy pro zpracování koncepčních materiálů v oblasti ochrany ovzduší – Program zlepšování kvality ovzduší Aglomerace Brno. Ke zpracování programu došlo v roce 2016 (vydalo MŽP), předtím byl vydáván Program zlepšení kvality ovzduší Brno (SMB) v letech 2004 až 2005, aktualizovány byly v souladu se směrnicí EK v letech 2006 a 2009. Obsah programu a typy opatření pro zlepšení kvality ovzduší zakategorizované do priorit byly zohledněny a zahrnuty do zpracování Energetické koncepce SMB zpracované v roce 2005, i do její aktualizace v roce 2010.</p>
<p>3. Soulad s Územním plánem města Brna:</p> <p>Není v rozporu s platným ÚPmB, koncepční dokument zpracovaný s pomocí dat měřených monitorovacími stanicemi – Program zlepšování kvality ovzduší aglomerace Brno, byl předán zadavateli zpracování nového ÚPmB – OÚPR MMB.</p>

4. Legislativní audit:

Není v rozporu s legislativou v oblasti ochrany ovzduší (zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění a vyhláškou č. 330/2012 Sb., o způsobu posuzování a vyhodnocování úrovně znečištění, rozsahu informování veřejnosti o úrovni znečištění a při smogových situacích).

Realizace záměru bude mít charakter smlouvy o dílo uzavřené s dodavatelem vybraným na základě veřejné zakázky v souladu s ustanovením zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, v platném znění.

Záměr projektu

část C

C.1. ZAJIŠŤOVÁNÍ FINANCOVÁNÍ

1. Rozpočet na celou dobu trvání projektu:

fáze	Výdaje na projekt		Příjmy z projektu
	investiční	provozní	
přípravná	50 tis. Kč	50 tis. Kč	
realizační	2 800 tis. Kč		
provozní			
celkem	2 850 tis. Kč	50 tis. Kč	

2. Možnosti financování

	Částka	%	Upřesnění
Vlastní zdroje Rozpočet města Ostatní veřejné zdroje	435 tis.	15	Fond kofinancování projektů
Privátní zdroje EU jiné	2 465 tis.	85	OPŽP
Celkem	2 900 tis. Kč	100	

pozn.: projekt je možné financovat z **Operačního programu Životní prostředí**, v prioritní ose 2 – specifický cíl 2.3 Zlepšit systém sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší a souvisejících meteorologických aspektů. Tato oblast podporuje projekty na výstavbu a obnovu systémů sledování kvality ovzduší a souvisejících meteorologických aspektů v celorepublikovém či regionálním měřítku (zejména monitorovací sítě, laboratoře, zabezpečení sběru vzorků a přenosu dat, technika pro primární zpracování dat, jejich archivaci a prezentaci).

C.2. OSTATNÍ INFORMACE

1. Majetkové poměry:

System imisního monitoringu je v majetku statutárního města Brna

2. Synergie:

Město Brno realizuje několik projektů, které mají nepřímý kladný efekt v oblasti zlepšování kvality ovzduší. Jedná se zejména o regenerace a doplnění zeleně v některých sídlištích, ale také v parcích ve středu města Brna.

3. Zajištění udržitelnosti projektu:

Finanční a technické zajištění provozu systému je smluvně zajištěno na více jak 5 následujících let provozu, smluvní partner je držitel autorizace k měření úrovně znečištění dle § 32 odst. 1 písm. b) zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění.

Umístění monitorovacích stanic smluvně zajištěno takto:

Arboretum – parcela v majetku Mendelu Brno – do 31.12.2022

Výstaviště – parcela v majetku města

Analýza dotačních příležitostí

Projekt „Imisní monitoring statutárního města Brna – doplnění systému sledování kvality ovzduší“ spadá svojí povahou do oblasti podpory 2.3 – *zlepšit systém sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší a souvisejících meteorologických aspektů*, v rámci Operačního programu Životní prostředí.

Celkové investiční náklady na projekt činí **2 900 tis. Kč**, celá částka **2 900 tis. Kč** je způsobilým výdajem. Dle platného Implementačního dokumentu OPŽP lze obdržet až **85 % dotace** na způsobilé výdaje. U projektu Imisní monitoring statutárního města Brna – doplnění systému sledování kvality ovzduší, může dotace z OPŽP činit **2 465 tis. Kč**.

Rozpočet projektu

Celkové náklady	2 900 tis. Kč
Dotace	2 465 tis. Kč

Zdroje krytí projektu

Dle implementačního dokumentu Operačního programu Životní prostředí je možné až 85 % způsobilých výdajů financovat z prostředků OPŽP. Strukturu zdrojů krytí projektu ukazuje následující tabulka:

Struktura nákladů projektu

	Částka Kč	Podíl v %
podíl města	435 tis.	15
dotace z OPŽP	2 465 tis.	85
celkové rozpočtové náklady	2 900 tis.	100